

مقاله پژوهشی

مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دوره نهم، شماره دوم، تابستان ۱۳۸۹، ۱۲۴-۱۱۷

تأثیر عصاره دانه گرده خرما بر غلظت سرمی استروژن، پروژسترون و گنادوتروپین در موش‌های صحرایی ماده بالغ

عبدا... مشتاقی^۱، حبیب... جوهری^۲، مهرداد شریعتی^۳، جمیله امیری^۴

دریافت مقاله: ۸۶/۱۰/۲۰ ارسال مقاله به نویسنده جهت اصلاح: ۸۷/۳/۲۱ دریافت اصلاحیه از نویسنده: ۸۹/۲/۶ پذیرش مقاله: ۸۹/۳/۵

چکیده

زمینه و هدف: گیاهان دارویی در طول تاریخ پزشکی اهمیت زیادی داشته‌اند که یکی از این گیاهان، نخل خرما از گونه Phoenix Dactylifera و از تیره پالماسه است. دانه گرده خرما دارای ۵ ترکیب شیمیایی می‌باشد که چهار ترکیب آن فعالیت بیولوژیکی دارند. هدف از تحقیق حاضر، تعیین اثرات عصاره دانه گرده خرما بر غلظت سرمی هورمون‌های استروژن، پروژسترون و گنادوتروپین در موش‌های ماده بود.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه تجربی، ۴۰ سر موش صحرایی ماده نژاد ویستار که از محل خانه حیوانات دانشگاه آزاد اسلامی واحد کازرون تهیه شده بودند، به ۵ گروه ۸ تایی تقسیم شدند. جهت هم‌سایکل‌سازی موش‌ها از هورمون‌های جنسی استفاده شد. عصاره دانه گرده خرما به صورت صفاقی به مدت ۱۴ روز به گروه‌های تجربی در اندازه‌های ۱۰۰، ۲۰۰ و ۴۰۰ میلی‌گرم بر کیلوگرم تزریق شد. گروه کنترل هیچ عصاره‌ای دریافت نکرد و گروه حلال فقط حلال دارو دریافت نمود. نمونه‌های خونی در پایان روز ۱۴ تهیه و غلظت هورمون‌های LH، FSH، استروژن و پروژسترون اندازه‌گیری شد. برای مقایسه میانگین‌ها از آزمون آماری ANOVA و سپس آزمون توکی استفاده شد. $p < 0/05$ اختلاف معنی‌دار در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: نتایج به دست آمده نشان داد که غلظت سرمی هورمون‌های LH و FSH در گروه‌های تجربی دریافت‌کننده مقادیر مختلف دارو نسبت به گروه کنترل اختلاف معنی‌داری را نشان نمی‌دهد. تجویز عصاره با مقادیر ۲۰۰ و ۴۰۰ میلی‌گرم بر کیلوگرم، غلظت هورمون‌های استروژن و پروژسترون را افزایش داد ($p < 0/05$).

نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌های این پژوهش، دانه گرده خرما غلظت استروژن و پروژسترون را به طور معنی‌داری افزایش داده اما بر میزان گنادوتروپین‌ها بی‌تأثیر بوده است.

واژه‌های کلیدی: دانه گرده خرما، استروژن، پروژسترون، گنادوتروپین، موش‌های صحرایی

۱- (نویسنده مسئول) کارشناس ارشد گروه آموزشی زیست‌شناسی جانوری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کازرون

تلفن: ۰۷۷۱-۵۵۵۳۲۲۰، دورنگار: ۰۷۷۱-۲۵۳۳۴۹۹، پست الکترونیکی: A44_moshtaghi865@yahoo.com

۲- استادیار گروه آموزشی فیزیولوژی جانوری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم

۳- استادیار گروه آموزشی زیست‌شناسی تکوینی، دانشگاه آزاد اسلامی کازرون

۴- کارشناس ارشد گروه آموزشی زیست‌شناسی، عضو باشگاه پژوهشگران جوان، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کازرون